

Növényvédelmi gyakorlatok zöldségnövények júliusi termesztésében

Автор(и): проф. д-р Стойка Машева, ИЗК "Марица" Пловдив; проф. д-р Винелина Янкова, ИЗК "Марица" в Пловдив

Дата: 03.07.2023 Брой: 7/2023

A paradicsom és uborka védőföldön történő utolsó betakarítását végzik. A növényvédő szerek (NVS) alkalmazása csak feltétlenül szükséges esetben történik, rövid várható időtartamú permetezőszerek használatával, betartva a betakarítás előtti tilalmi időket. A hónap végére a területeket megtisztítják a növényi maradványoktól, és előkészítik a következő vegetációra. Azokon a parcellákon, ahol a gyökércsomó-fonálférgék fertőzöttségét megállapították, a növényeket villával emelik ki, és a gyökereket gondosan zsákokba gyűjtik, hogy csökkentsék azok egyedsűrűségét és korlátozzák a terjedésüket.

Azokban a üstökben, ahol szoláris fertőtlenítést (szolarizációt) végeznek, akár 1-2 héttel korábban is megtisztíthatók, hogy kihasználhassák a magasabb hőmérsékletű napokat. E célból a területeket alaposan megtisztítják, felássák és finomra törik. Öntözéssel mezői vízkapacitás 70%-áig nedvesítik, majd szorosan lefedik sötét vagy átlátszó műanyag fóliával, és 50-60 napra hagyják. Előtte a szellőzőket és ajtókat bezárják, hogy magasabb hőmérsékletet érjenek el. Ez a fertőtlenítés hatékony a talajban jelenlévő kórokozók, fonálférgesek, kártevők és gyomok ellen.

A kémiai fumigánsokkal (Basamid granulátum, Nemasol stb.) történő fertőtlenítésre a legalkalmasabb napok szeptember/októberben vannak. Ezért az ilyen területek valamivel később tisztíthatók meg.

Azokat a területeket, ahol második növényt telepítenek, alaposan megtisztítják. Szükség esetén kálium-permanganát és kén, vagy formalin fumigálást végeznek, hogy elpusztítsák a szerkezetekhez tapadt vagy a talajfelszínen maradt kórokozó spórákat. Az ilyen fumigálás a régi termesztés növényi maradványainak kiásása és eltávolítása előtt is elvégezhető. Ezt követi a talajművelés és finomra törés, majd az ágyaskialakítás az új ültetvények számára.

A palántanevelő üstökben folytatódik az előző vetések palántáinak gondozása. Szabadföldön még mindig termesztik a késői termelésre szánt káposztafélék palántáit. Megkezdődik a szabadföldi zöldségtermesztés tömeges betakarítása. Ugyanakkor figyelmet fordítanak a késői rozsdra, levélfoltosságokra és baktériumos betegségek fellépésének "kritikus időszakaira". Az időszak különösen kedvező a lisztharmat megjelenésének és fejlődésének, valamint a takácsatkák tömeges szaporodásának és súlyos károsító tevékenységének.

Növényvédelem

A palántáknál fennáll a **hamis és valódi palántadőlés** kockázata. Az előbbi a levegő és a talaj hőmérsékletének nagy nappal-éjszaka ingadozása, valamint a nem megfelelő öntözési rend okozza. Az utóbbit kórokozók idézik elő. Amikor palántadőlés kórokozók támadását megállapítják, a beteg növényeket eltávolítják, és az alattuk lévő foltokat "kiégetik" 3%-os réz-szulfát vagy ammónium-nitrát oldattal öntözve. A megmaradt növényeket bejegyzett NVS-ekkel kezelik – Beltanol 400 g/ha.

Kedvező körülmények (kritikus időszakok) esetén a paradicsomot megtámadhatja a **késői rozsda** vagy a **korai rozsda (Alternária levélfoltosság)**. E betegségek elleni védekezést bejegyzett NVS-ekkel végzett kezeléssel végeznek:

Késői rozsda paradicsomban – Azaka 80 ml/ha; Acticluster 300–400 ml/ha; Enervin SC 120 g/ha; Zoxis 250 SC 70–80 ml/ha; Cuproxat FL 0.3%; Orvego 70 ml/ha; Revus 250 SC 50 ml/ha; Cymbal Flow 50 ml/ha; Taegro 18.5–37.0 g/ha; Tazer 250 SC 80–100 ml/ha; Follow 80 WG 200 g/ha; Funguran OH 50 WP 0.15%.

Korai rozsda (Alternaria levélfoltosság) paradicsomban és paprikában – Azaka 80 ml/ha; Dagonis 100 ml/ha; Zoxis 250 SC 70–80 ml/ha; Kopfors Extra 200 g/ha; Ortiva Top SC 100 ml/ha; Prev-Gold 200–600 ml/ha; Sinstar 70–80 ml/ha; Taegro 18.5–37.0 g/ha; Tazer 250 SC 80–100 ml/ha.

Az uborkánál ebben az időszakban problémát okoz a lisztharmat és a lisztharmat.

A **lisztharmat** ellen kezeléseket végeznek: Vivando 20 ml/ha (0.02%); Dagonis 60 ml/ha; Domark 10 EC 50 ml/ha; Zoxis 250 EC 70 ml/ha; Collis SC 40–50 ml/ha; Legado 80 ml/ha; Ortiva Top SC 100 ml/ha; Sivar 80 ml/ha; Sonata SC 500–1000 ml/ha; Taegro 18.5–37.0 g/ha; Topaz 100 EC – 35–50 ml/ha; Trunfo 80 ml/ha; Phytosev 200 ml/ha; Fontelis SC 240 ml/ha.

A **lisztharmat** (tökfélékben) ellen 7-10 naponként engedélyezett NVS-ekkel végeznek kezeléseket: Golbex WP 250 g/ha; Enervin SC 120 g/ha; Zoxis 250 SC 70–80 ml/ha; Infinito SC 120–160 ml/ha; Corsate 60 WG 20–30 g/ha; Prev-Gold 160–600 ml/ha; Taegro 18.5–37.0 g/ha. A permetezést főként a levelek fonákjára kell irányítani.

Ebben az időszakban gyakran megfigyelhető **antraknóz** görögdinnyében és sárgadinnyében. Megjelenése esetén kezeléseket végeznek: Bordeaux Mix 20 WP 375–500 g/ha; Kocide 2000 WG 100–155 g/ha; Cidely Top 100 ml/ha.

Július az a hónap, amikor megjelennek a **paprika rozsdá** *Phytophthora capsici* első beteg növényei. Kiválthatja egyenetlen terep, alacsony, elárasztott foltok, ahol az öntözővíz megáll, vagy intenzív csapadék. Ezért a paprikaültetvényeket jól kell szintezni. Tanácsos elkerülni a felszíni (gravitációs) öntözést és a növények permetező öntözését, és a csepegtető öntözésre támaszkodni. Amikor megjelennek az első beteg növények foltjai, azokat a szomszédos egészségesekkel együtt megsemmisítik 3%-os réz-szulfát vagy ammónium-nitrát oldattal öntözve. Ezután zsákokba gyűjtik és az ültetvényen kívül megsemmisítik. A megmaradt egészséges növényeket alaposan, a nyaktő részét is beleértve permetezik. Bejegyzett NVS-ek: Zoxis 250 SC 70–80 ml/ha; Taegro 18.5–37 g/ha; Tazer 250 SC 80–100 ml/ha. A Corsate 60 WG 40 g/ha nincs bejegyezve, de sikeresen alkalmazható e betegség ellen.

Hosszú aszály vagy a normál alatti csapadék esetén kedvező feltételek teremődnek a lisztharmat támadásaihoz más zöldségnövényekben is – paprika, padlizsán.

A **lisztharmat** elleni védekezésre paprikában és padlizsánban a következők vannak bejegyezve: Vivando 30 ml/ha; Dagonis 60 ml/ha; Kozavet DF 500 g/ha; Ortiva Top SC 100 ml/ha; Sonata SC 500–1000 ml/ha; Taegro 18.5–37.0 g/ha; Tazer 250 SC 80–100 ml/ha; Topaz 100 EC – 35–50 ml/ha; Phytosev 200 ml/ha.

A **lisztharmat** (*Erysiphe umbelliferarum*) gyakran megtámadja a sárgarépát. A sárgarépában problémát okoz a *Cercospora carotae* által okozott **levélrozsdá** is. A **lisztharmat** ellen a következők vannak bejegyezve: Zoxis 250 SC 80–100 ml/ha; Kumulus 600 g/ha; Limocid 240 ml/ha; Ortiva Top SC 100 ml/ha; Signum 60 g/ha;

A **levélrozsda** ellen a Bordeaux Mix 20 WP 375–500 g/ha van bejegyezve.

A póréhagymában **rozsda** jelenik meg, és a védekezést permetezéssel végzik Zoxis 250 SC 80–100 ml/ha; Ortiva Top SC 100 ml/ha.

Kedvező körülmények között **lisztharmat** fejlődik a káposztafélékben. A palánták különösen fogékonyak. A védekezést Bordeaux Mix 20 WP 375–500 g/ha vagy Infinito SC 160 ml/ha oldattal végzik.

Tovább folytatódik a **Hyalestes obsoletus kabóca** rajzása, amely egyes zöldségnövények stolburát okozó fitoplazmának vektora. Ez előfeltétele az új fertőzéseknek és a beteg paprika, padlizsán, paradicsom, zeller stb. növények számának növekedésének. A vektor elleni védekezésre kezeléseket végeznek: Mospilan 20 SP 25 g/ha; Meteor 60–70 ml/ha.

A többi kártevő közül erősebb a **takácsatkák** károsító tevékenysége; ezek károsítják a paradicsomot, paprikát, padlizsánt, tökféléket,